

Saksframlegg

Dato: 30.08.2016
Arkivref: 2014/2345-29448/2016 / 020

Saksbehandler: Dag Ole Teigen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
16/72	Fylkesutvalget	13.09.2016

HØRINGSSVAR: NYE OPPGAVER TIL STØRRE KOMMUNER

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Fylkesrådmannen fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Fylkesutvalget tar til etterretning høringsnotatet om nye oppgaver til større kommuner.
2. Fylkesutvalget viser til fylkesordførerkollegiets uttalelse om regionmeldingen 11. april 2016, og forutsetter at ansvaret for kollektivtransporten i sin helhet blir lagt til folkevalgte regioner.

Behandling i fylkesutvalget - 13.09.2016:

Fylkesrådmannens tilrådning ble enstemmig vedtatt.

2. SAMMENDRAG

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har sendt på høring et notat om nye oppgaver til større kommuner. Fylkesrådmannen foreslår at fylkesutvalget tar høringsnotatet til etterretning. Videre foreslår fylkesrådmannen at fylkesutvalget viser til fylkesordførerkollegiets uttalelse om regionmeldingen 11. april 2016, og forutsetter at ansvaret for kollektivtransporten i sin helhet blir lagt til folkevalgte regioner.

3. BAKGRUNN FOR SAKEN

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har sendt på høring et notat om nye oppgaver til større kommuner.

I mars 2015 la regjeringen frem en melding til Stortinget om nye oppgaver til kommunene i forbindelse med kommunereformen. Gjennom behandlingen av meldingen bekreftet Stortingets flertall at tannhelsetjenesten skal overføres til kommunene. Videre avklarte flertallet at videregående opplæring forblir på regionalt nivå, samtidig som det ble vist til gjeldende forsøkslov der regjeringen kan vurdere forsøk med overføring til enkeltkommuner under bestemte vilkår. Stortinget uttalte også at kollektivtransporten som hovedregel skal forbli på regionalt nivå, men at denne kan overføres til større kommuner dersom det inngås partnerskap med det øvrige fylket/regionen om et helhetlig tilbud.

Høringsnotatet inneholder forslag til lov- og forskriftsendringer knyttet til oppgaver som skal overføres til kommunene i forbindelse med den planlagte framleggelsen av en samlet lovproposisjon våren 2017:

- Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus
- Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus
- Vilt- og innlandsfiskeforvaltning
- Enkelte oppgaver etter forurensningsloven
- Det boligsosiale området - tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig
- Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg
- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket
- Tilskudd til tiltak i beiteområder
- Kollektivtransport

Flere av oppgaveendringene Stortinget sluttet seg til håndteres i andre løp uavhengig av tidsløpet for framleggelsen av lovproposisjonen. Disse oppgaveendringene høres ikke i notatet, men følges opp i prosesser fastsatt av det enkelte departement.

Stortinget sluttet seg ved behandlingen av Meld. St. 14 (2014–2015) til at ansvaret for kollektivtransport, inkludert TT-ordningen, kan overføres fra fylkeskommunen til store kommuner på bestemte vilkår. Vilrårene er at kommunen må

- omfatte et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område)
- ha et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad
- inngå et samarbeid/partnerskap med det øvrige fylket/regionen om å sikre et helhetlig kollektivtilbud

KMD foreslår at overføring av ansvaret for kollektivtransport fra fylkeskommunen til kommunen skal være basert på søknad og avgjøres etter fastsatte vilkår, og at den endelige beslutningen om overføring skal treffes av Kongen i statsråd.

I henhold til opplæringsloven ligger ansvaret for skoleskyss til fylkeskommunen. Det foreslås ingen endring i fylkeskommunens ansvar for skoleskyss.

4. FORSLAG TIL LØSNING OG KONSEKVENSER

Etter fylkesrådmannens vurdering er det i første rekke forslaget om overføring av kollektivtransport som er av betydning for fylkeskommunen å uttale seg om.

Etter fylkesrådmannens vurdering er det i første rekke storbyene Bergen, Trondheim og Stavanger som vil kunne søke om overføring av kollektivtrafikken dersom det er politisk flertall for dette i de aktuelle bystyrene. Med bakgrunn i vilkårene for overføring - slik disse er oppsummert i høringsnotatet - fremstår det som lite sannsynlig at kollektivtrafikken overføres fra Aust-Agder fylkeskommune til kommuner i fylket. Dette vil også være tilfellet dersom fylkestingene i Aust-Agder og Vest-Agder vedtar å etablere en ny region Agder.

Fylkesrådmannen vil likevel vise til at forslaget bryter med generalistprinsippet, og viser til at departementet i Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen - nye oppgaver til større kommuner uttalte at generalistkommunesystemet fortsatt skal være hovedmodellen for kommunesektoren, og at hovedbegrunnelsen for dette er at dagens system bidrar til en oversiktlig offentlig forvaltning for innbyggerne, og mindre sektorisering og gråsoner. Videre er en fordel med enhetlig oppgavefordeling at det bidrar til et likeverdig lokalt selvstyre i alle deler av landet og likebehandling i den statlige styringen som sikrer at alle fylkeskommuner og kommuner har samme frihet i forholdet til staten.

Fylkesrådmannen viser videre til at forslaget om overføring av kollektivtrafikken fra det regionale nivå til kommunene vil kunne vanskeliggjøre innsatsen for å integrere egenskaper ved kollektivtrafikken som rutetilbud og billettsystemer. Å utvikle parallelle systemer på regionalt og lokalt nivå - for eksempel med hensyn til skoleskyss - vil dessuten vanskeliggjøre en effektiv og rasjonell drift og legge press på de økonomiske kostnadene. Konsekvensene av en delt løsning av ansvaret vil kunne bli et redusert tilbud på grunn av økte driftskostnader.

Fylkesordførerkollegiet avga 11. april 2016 en uttalelse om regionmeldingen som KS' hovedstyre sluttet seg til gjennom en orienteringssak 15. april 2016. I punktet om kollektivtransport heter det at:

«Kollektivtransporten er et av ansvarsområdene som delvis kan bli løftet ut fra fylkeskommuner og over til større bykommuner. Hvis dette blir fulgt opp vil det bl.a. skape nye og unødvendige problemer med å tilby befolkningen et sammenhengende transporttilbud, uklarheter overfor innbyggerne om hvem som har ansvar for tjenesten og taper regionen for viktige virkemidler i arbeidet med areal- og transportplanleggingen.

En slik praksis vil bryte med generalistkommuneprinsippet. Kollegiet forutsetter at ansvaret for kollektivtransporten i sin helhet blir lagt til folkevalgte regioner.»

Med bakgrunn i dette foreslår fylkesrådmannen at fylkesutvalget tar høringsnotatet til etterretning. Videre foreslår fylkesrådmannen at fylkesutvalget viser til fylkesordførerkollegiets uttalelse om regionmeldingen 11. april 2016, og forutsetter at ansvaret for kollektivtransporten i sin helhet blir lagt til folkevalgte regioner.

5. KONKLUSJON

Fylkesrådmannen foreslår at fylkesutvalget tar høringsnotatet til etterretning. Videre foreslår fylkesrådmannen at fylkesutvalget viser til fylkesordførerkollegiets uttalelse om regionmeldingen 11. april 2016, og forutsetter at ansvaret for kollektivtransporten i sin helhet blir lagt til folkevalgte regioner.

Vedlegg:

Høringsnotat om nye oppgaver til større kommuner